

[Time:3.00 Hrs]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All question are compulsory.
 2. All Question carry Equal Marks
 3. Figures to indicates Marks to a Sub -Question

Q.1	Attempt any two of the following:	
a)	Write a note on the Legislative relations between the Center and the States.	10
b)	Explain the Principles of Budgeting.	10
c)	Elaborate on the Legislative relations between the Center and the States.	10
Q.2	Attempt any two of the following:	
a)	Write a note on the Ideological orientation of Political Parties.	10
b)	Elaborate on the concept of a Registered Party.	10
c)	Describe the Party system of India.	10
Q.3	Attempt any two of the following:	
a)	Explain the meaning and characteristics of the Caste System.	10
b)	Write a note on Communal violence in India.	10
c)	Discuss the causes of the low representation of women in the political sphere.	10
Q.4.	Attempt any two of the following:	
a)	Differentiate between Terrorism, Insurgency, and Naxalism in India.	10
b)	Describe the Insurgency in Jammu and Kashmir.	10
c)	Discuss the institutional framework to tackle terrorism.	10
Q.5.	Attempt any two of the following:	
a)	Explain the measures to overcome Communalism.	10
b)	Write a note on Budget.	10
c)	Describe the concept of Federation.	10

		[वेळ: ३ तास]	[गुण: १००]
कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.			
सूचना:		१ सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत. २ सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत ३. उजवीकडील अंक उप-प्रश्नांचे गुण दर्शवितात	
प्र.१		खालीलपैकी कोणतेही दोन सोडवा:	
a)		केंद्र आणि राज्य यांच्यातील विधिमंडळ संबंधांवर एक टीप लिहा.	10
b)		अर्थसंकल्पाची तत्वे स्पष्ट करा.	10
c)		केंद्र आणि राज्यांमधील विधीमंडळ संबंधांबद्दल तपशीलवार माहिती द्या.	10
प्र.२		खालीलपैकी कोणतेही दोन सोडवा:	
a)		राजकीय पक्षांच्या वैचारिक अभिमुखतेवर एक टीप लिहा.	10
b)		नोंदणीकृत पक्षाची संकल्पना स्पष्ट करा.	10
c)		भारतातील पक्ष प्रणालीचे वर्णन करा.	10
प्र. ३		खालीलपैकी कोणतेही दोन सोडवा:	
a)		राजकारणातील जातीच्या भूमिकेवर एक टीप लिहा.	10
b)		जातीयवादाची कारणे स्पष्ट करा.	10
c)		संसदेत महिला आरक्षणाच्या बाजूने आणि विरुद्ध युक्तिवादाचे वर्णन करा	10
प्र.४		खालीलपैकी कोणतेही दोन सोडवा:	
a)		भारतातील दहशतवाद, बंडखोरी आणि नक्षलवाद यात फरक करा.	10
b)		जम्मूआणि काश्मीरमधील बंडाचे वर्णन करा.	10
c)		दहशतवादाचा सामना करण्यासाठी संस्थात्मक चौकटीवर चर्चा करा.	10
प्र.५		खालीलपैकी कोणतेही दोन सोडवा:	
a)		सांप्रदायिकतेवर मात करण्याचे उपाय सांगा.	10
b)		अर्थसंकल्पावर एक टीप लिहा.	10
c)		संघराज्य ह्या संकल्पनेचे वर्णन करा.	10